

Tisdagen den 12 april 2016

P8_TA(2016)0107

Erasmus+ och andra verktyg för att främja rörligheten inom yrkesutbildningen**Europaparlamentets resolution av den 12 april 2016 Erasmus+ och andra verktyg för att främja rörligheten inom yrkesutbildningen – ett upplägg för livslångt lärande (2015/2257(INI))**

(2018/C 058/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artiklarna 165 och 166,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artikel 14,
- med beaktande av Köpenhamnsdeklarationen av den 30 november 2002 om ökat EU-samarbete i fråga om yrkesutbildning,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättandet av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning ⁽¹⁾,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 12 maj 2009 om en strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) ⁽²⁾,
- med beaktande av rådets resolution av den 27 november 2009 om förnyade ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet (2010–2018) ⁽³⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av "Erasmus+": unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott ⁽⁴⁾,
- med beaktande av rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande (2012/C 398/01) ⁽⁵⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 2241/2004/EG om en enhetlig gemenskapsram för tydlighet i kvalifikationer och meriter (Europass) ⁽⁶⁾,
- med beaktande av rådets rekommendation av den 28 juni 2011 *Unga på väg – att främja ungdomars rörlighet i utbildningssyfte* ⁽⁷⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets rekommendation 2006/962/EG av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande ⁽⁸⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2010 om att främja ungdomens tillträde till arbetsmarknaden och stärka den rättsliga ställningen för praktikanter och lärlingar ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ EUT C 155, 8.7.2009, s. 1.⁽²⁾ EUT C 119, 28.5.2009, s. 2.⁽³⁾ EUT C 311, 19.12.2009, s. 1.⁽⁴⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 50.⁽⁵⁾ EUT C 398, 22.12.2012, s. 1.⁽⁶⁾ EUT L 390, 31.12.2004, s. 6.⁽⁷⁾ EUT C 199, 7.7.2011, s. 1.⁽⁸⁾ EUT L 394, 30.12.2006, s. 10.⁽⁹⁾ EUT C 351 E, 2.12.2011, s. 29.

Tisdagen den 12 april 2016

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande ⁽¹⁾,
- med beaktande av de olika instrumenten för erkännande av kvalifikationer, t.ex. den europeiska referensramen för kvalifikationer, det europeiska systemet för överföring av studiemeriter (ECTS), det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet) och projektet Europeiska färdigheter/kompetenser, kvalifikationer och yrken (Esco),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 november 2012 *En syn på utbildning: att investera i färdigheter för att uppnå bättre socioekonomiska resultat* (COM(2012)0669),
- med beaktande av rapporten av den 28 januari 2014 från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (COM(2014)0030),
- med beaktande av rådets slutsatser av den 20 maj 2014 om kvalitetssäkring inom utbildningen,
- med beaktande av förklaringen av den 22 juni 2015 från ministrarna med ansvar för yrkesutbildning om en ny uppsättning resultatmål för yrkesutbildning på medellång sikt för 2015–2020,
- med beaktande av Parisförklaringen om att främja medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning, antagen under det informella mötet med EU:s utbildningsministrar den 17 mars 2015 i Paris (8496/15),
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för kultur och utbildning och yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A8-0049/2016), och av följande skäl:
 - A. Rörlighet i utbildningssyfte är viktigt för den personliga utvecklingen, ungdomars sociala delaktighet, den mångkulturella dialogen, toleransen, förmågan att arbeta i en mångkulturell miljö och för ett aktivt medborgarskap, och har visat sig kunna bidra väsentligt till utbildning av hög kvalitet och anställbarhet.
 - B. Rörlighet i utbildningssyfte bör stärkas ytterligare inom ramen för både befintliga och kommande EU-program på områdena utbildning, sysselsättning och sammanhållningspolitik.
 - C. EU:s ministrar med ansvar för yrkesutbildning inledde 2002 Köpenhamnsprocessen i syfte att öka EU-samarbetet på detta område med målet att förbättra yrkesutbildningens resultat, kvalitet och attraktionskraft i Europa.
 - D. Köpenhamnsprocessen bygger på gemensamt överenskomna prioriteringar som regelbundet ses över, för att bland annat underlätta rörligheten och öka tillvaratagandet av olika utbildningsmöjligheter inom ramen för livslångt lärande.
 - E. Enligt Eurostat fortsatte arbetslösheten i EU att vara så hög som 10,2 procent under 2014 trots att en långsam återhämtning skett. I EU uppgår ungdomsarbetslösheten till 22,1 procent, medan bara 51 procent av arbetstagarna i åldersgruppen 55–64 år arbetar, och könsklyftan vad gäller sysselsättningsgraden bland äldre arbetstagare uppgår till 13,6 procentenheter.

⁽¹⁾ EUT C 111, 6.5.2008, s. 1.

Tisdagen den 12 april 2016

- F. Icke-formellt och informellt lärande samt yrkesutbildning bidrar på ett avgörande sätt till en lösning på de nuvarande problemen med livslångt lärande, t.ex. tidiga avhopp från skolan, alltför många unga som varken studerar eller arbetar, kompetensbrist och kompetensglapp.
- G. Kompetensglappet på arbetsmarknaden kvarstår och syns tydligt i den höga vakansgrad som anges i kommissionens ekonomiska höstprognos 2015.
- H. Språkkunskaperna är sämre inom yrkesutbildningen och behöver främjas.
- I. Det är viktigt att upprepa det politiska stödet för EU-åtgärder på områdena livslångt lärande och yrkesutbildning, särskilt genom åtgärder för rörlighet med fokus på att utveckla övergripande färdigheter såsom anpassningsförmåga, nyfikenhet, läran att lära samt social och medborgerlig kompetens.
- J. Den senaste tidens socioekonomiska utveckling har tydligt visat att systemen för livslångt lärande och yrkesutbildning inte bara måste bli mer effektiva utan även mer tillgängliga och inkluderande med avseende på utsatta grupper och personer med särskilda behov. Ökad tillgång till utbildning bör inte genomföras på bekostnad av utbildningens kvalitet.
- K. Det fortsatta ekonomiska stödet till åtgärder och verksamheter för rörlighet inom livslångt lärande är avgörande, särskilt i dessa ekonomiska kristider.
- L. Det är viktigt att på regional och lokal nivå stödja initiativ som undersöker nya vägar för rörlighet för att åstadkomma effektivitet, transparens och kvalitet i de medel och program som är avsedda för yrkesutbildning. Den rörlighet för ungdomar och lärlingar inom yrkesutbildning som främjas på regional och lokal nivå bör samordnas i en bred process för deltagandedemokrati och delaktighetsbaserad styrning vars syfte är att hantera de mest relevanta socioekonomiska frågorna, där mikroföretag, små och medelstora företag, nystartade företag, lokalsamhällen och arbetsmarknadens parter ingår.
- M. Entreprenörer, handelskamrar och näringslivet samt motsvarande yrkesorganisationer för hantverkare och lantbrukare liksom fackföreningar och andra relevanta arbetsmarknadsparter, bör delta aktivt i utformningen, organisationen, tillhandahållandet och finansieringen av yrkesutbildning, inklusive rörlighet. När det gäller utformningen av yrkesutbildning bör det finnas en social dimension som inkluderar områden som rättvis handel, socialt företagande och alternativa affärsmodeller, exempelvis kooperativ, och utformningen bör ske i samarbete med berörda parter på dessa områden.
- N. Ungdomars rörlighet måste uppmuntras för att öka anställbarheten, men det får inte bli den enda tänkbara lösningen på ungdomsarbetslösheten.

Utvärdera resultaten och identifiera de främsta utmaningarna

1. Europaparlamentet anser att utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet och något som kommer hela samhället till del. Således bör alla ha lika tillgång till utbildning. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att göra något åt de socioekonomiska begränsningar som gör att inte alla har samma möjligheter till yrkesutbildning, inklusive rörlighet. Parlamentet konstaterar att befintliga program och initiativ för rörlighet bör spela en viktigare roll och uppnå bättre resultat i fråga om tillgänglighet, öppenhet och deltagande för att främja ett individanpassat utbildningsupplägg, minska andelen avhopp från skolan och garantera lika tillgång till åtgärder för rörlighet inom ramen för Erasmus+ för missgynnade grupper och personer med särskilda behov. Parlamentet betonar därför betydelsen av flexibla, diversifierade och anpassade möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte, med bibehållet genusperspektiv, för personer med invandrarbakgrund eller från ekonomiskt svaga familjer, studerande från avlägsna regioner, personer med funktionsnedsättning och personer med andra särskilda behov.

Tisdagen den 12 april 2016

2. Europaparlamentet bekräftar behovet av att ha ett genusperspektiv när frågan om rörlighet och utbildning behandlas, och att ta hänsyn till behoven hos människor som utsätts för olika former av diskriminering, däribland personer med funktionsnedsättning, hbtqi-personer och personer från marginaliserade befolkningsgrupper. Parlamentet uppmuntrar i detta avseende ytterligare åtgärder för att underlätta tillgången för missgynnade grupper eller för personer med särskilda behov till åtgärder för rörlighet inom ramen för Erasmus+.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de viktigaste berörda parterna att göra yrkesutbildningsprogrammen mer synliga i syfte att undanröja kulturella hinder och bekämpa fenomenet med bristande motivation, avsaknad av en aktiv inställning och brist på språkkunskaper, särskilt i de områden med högst ungdomsarbetslöshet. Parlamentet anser att tillgång till dessa program måste garanteras samtliga medborgare utan diskriminering. Parlamentet efterlyser fokus på grupper som riskerar arbetslöshet, såsom personer med funktionsnedsättning. Parlamentet begär att tillgången till yrkesutbildning och kvalifikationer förenklas genom att man främjar anpassade utbildningsvägar för lärlingar och möjligheter att justera systemen, liksom utbildningsmöjligheter för grupper som saknar tillräckliga grundläggande färdigheter samt arbetstagare med låga eller medelhöga kvalifikationer. Parlamentet påminner om att könsfördelningen vid tillgång till sådana erfarenheter måste beaktas vid ett effektivt främjande bland kvinnor av program för rörlighet inom yrkesutbildningen. Parlamentet anser att det bör fastställas ambitiösa mål i detta hänseende och att det bör ske en övervakning av framstegen.

4. Europaparlamentet uppmärksammar könsklyftan när det gäller utbildning, kompetens och sysselsättning inom områdena vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik över hela EU, och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att till fullo engagera sig i Erasmus+ och utnyttja denna mekanism som en viktig möjlighet för att utveckla utbildningen inom vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik i syfte att förbättra kvinnors karriärmöjligheter inom dessa branscher, och därmed minska den befintliga kompetensklyftan på detta område.

5. Europaparlamentet poängterar vikten av ett gemensamt europeiskt utbildningsområde, förankrat i en stark rörlighetskomponent – inte bara inom högre utbildning, utan även inom yrkesutbildningen –, som kommer att bidra till skapandet och utvecklingen av en starkare europeisk identitet och ett stärkt medborgarskap.

6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra allt för att uppnå målen i den europeiska utbildningsstrategin för 2020. Parlamentet anser att rörligheten även bör ta hänsyn till yrkesfortbildningen, eftersom den spelar en nyckelroll för att förbättra och uppdatera färdigheter och kompetenser. Parlamentet betonar att livslångt lärande och yrkesutbildning är avgörande för att förbättra långtidsarbetslösas möjligheter till sysselsättning.

7. Parlamentet anser att detta samarbete bör leda till en översyn av kraven i syfte att garantera deras varaktighet, innehåll, kvalifikationer och läranderesultat, samtidigt som rörlighet både på utbildningscentrum och arbetsplatser kombineras, och också prioritera långvariga utbytesperioder (exempelvis på sex månader) framför kortare perioder.

8. Europaparlamentet konstaterar att de europeiska anslagen till Erasmus+ och yrkesutbildningsprogrammen inte står i proportion till antalet personer som är potentiella mottagare av den rörlighet som erbjuds inom ramen för dessa program och inte heller till dessa personers behov, och uppmanar följaktligen medlemsstaterna att främja bilaterala avtal som kompletterar den verksamhet som bedrivs genom Erasmus+ och de europeiska yrkesutbildningsprogrammen, och att därigenom öka de europeiska ungdomarnas rörlighet.

9. Europaparlamentet noterar att de befintliga programmen och initiativen för rörlighet är viktiga och ger betydelsefulla resultat, såsom nyckelåtgärd 1 i Erasmus+, Europass, det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet) och den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF). Parlamentet uppmanar kommissionen att skapa ett ekort för europeiska studenter som skulle ge dem status som EU-studenter i samband med rörlighet och erbjuda tillgång till andra tjänster.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna samt EU-byråer såsom Cedefop att vidta åtgärder för att förbättra programmen för rörlighet inom yrkesutbildningen, så att de kan ge ett mervärde för alla deltagare sett till kvalifikationer, erkännande och innehåll, samt att sörja för att det införs kvalitetsstandarder för lärlingsutbildningar.

Tisdagen den 12 april 2016

11. Europaparlamentet påpekar att initiativen för rörlighet bidrar till att förbättra inte bara de studerandes medborgerliga värderingar och känsla av att vara en del av Europa, utan även deras akademiska kunskaper och möjligheter till arbete, och närmare bestämt förmåga att lösa problem, planera och strukturera, förmåga att agera och anpassa sig i nya situationer, entreprenörskap, ledarskap och beslutsfattande, socialt ansvarstagande, kunskaper i främmande språk, förmåga att kommunicera och arbeta i grupp, liksom personliga färdigheter som påverkar anställbarheten såsom självförtroende, motivation, nyfikenhet, kritiskt och kreativt tänkande, initiativtagande samt beslutsamhet.

12. Europaparlamentet insisterar på behovet av att underlätta genomförande av rörlighet inom Erasmus+ genom åtgärder för att öka antalet framgångsrika ansökningar, förenkla utformningen och användningen av elektroniska verktyg för att administrera rörlighet, öka medvetenheten om värdet av rörlighetsprogram i alla allmänna utbildningsinstitut och yrkesutbildningsinstitut i unionen, och ge bättre riktad information och utbildning till programmets och åtgärdernas mottagare och mellanhänder, inklusive personal vid skolor och högskolor. Parlamentet betonar i detta sammanhang betydelsen av bidraget från EuropeanSchoolNet. Parlamentet uppmanar kommissionen att minska de nuvarande alltför tunga och komplicerade administrativa bördorna, både för de sökande och för de företag och institutioner som skickar ut och tar emot personer och som deltar i Erasmus+-projekt, för att underlätta och förenkla ansöknings-, registrerings- och rapporteringsförfarandet, och själva projekten. Parlamentet påpekar dessutom att överdriven byråkrati på de berörda skolorna och högskolorna utgör ett hinder för ett enkelt genomförande av programmet.

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta system för att minska språkliga och kulturella hinder för en organisation av rörlighetsprogram. Parlamentet anser att sådana system bör kunna bedöma framstegen i genomförandet. Parlamentet betonar att systemen framför allt bör omfatta inlärning av grunderna i värdlandets språk. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna samt regionala och lokala myndigheter att undersöka yrkeslärares och utbildarnas särskilda språkbehov, och att uppmanar och stödja utbyte av bästa praxis, och att ge dem fler möjligheter till yrkesmässig kompetensutveckling. Parlamentet framhåller betydelsen av att utforma en modell för grundläggande utbildning som kan informera om vad som är viktigast i företags- och arbetskulturen i destinationslandet, och att främja och tillhandahålla särskilda program för undervisning av lärarna inom ramen för utbildningscentrumens administration för rörlighet.

14. Europaparlamentet framhåller att yrken med koppling till yrkesutbildning har den flexibilitet som krävs för att kunna utövas överallt, och att rörligheten inom yrkesutbildningen därför är ett viktigt verktyg för att bekämpa arbetslöshet, eftersom den förbättrar anställbarheten, bidrar till att minska kompetensklyftan och underlättar jobbmatchning, särskilt för ungdomar, vilket ger färdigheter och unika erfarenheter av det slag som de behöver för att kunna konkurrera på dagens arbetsmarknad runt om i EU. Parlamentet anser att Erasmus+ bidrar till att utveckla specifika yrkesfärdigheter och övergripande och överförbar kompetens, såsom entreprenörskap, samtidigt som det utökar möjligheterna till delaktighet från tillverkningssektorns sida, och att programmet därför utgör ett effektivt verktyg för arbetsmarknaden.

15. Europaparlamentet betonar vikten och betydelsen av att känna igen varumärkesnamn och logotyper som hänger samman med Erasmus+ och dess delprogram. Parlamentet anser att dessa varumärkesnamn framför allt bör användas för Erasmus+-publikationer och broschyrer.

16. Europaparlamentet befarar att ungdomar uppfattar Erasmus+ som ett program för i första hand studerande i högre utbildning. Parlamentet rekommenderar därför att större vikt läggs vid att höja profilen på europeisk, nationell och regional nivå på de olika områdena och de tillhörande delprogrammen, bl.a. skolutbildning (Comenius), högre utbildning (Erasmus), internationell högre utbildning (Erasmus Mundus), yrkesutbildning (Leonardo da Vinci), vuxenutbildning (Grundtvig) samt på ungdomar (Aktiv ungdom) och idrott.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de offentliga arbetsförmedlingarna att sprida information och öka medvetenheten om Erasmus+-programmet och andra instrument för rörlighet inom yrkesutbildningen, särskilt bland små och medelstora företag. Parlamentet anser att genom att maximera effektiviteten av dessa verktyg kommer fler att kunna dra nytta av dessa möjligheter, så att rörlighetsmålet kan uppnås.

Tisdagen den 12 april 2016

18. Europaparlamentet betonar det akuta behovet av att industrin och tjänstenäringen inom både den privata och offentliga sektorn, inbegripet tillverkningssektorn (särskilt små och medelstora företag samt mikroföretag), rådfrågas och/eller deltar i utformningen, utarbetandet, genomförandet av och stödet till högkvalitativa program för rörlighet inom yrkesutbildningen. Parlamentet anser att man vid urvalet av program bör ta hänsyn till sysselsättningsmöjligheterna vid de mottagande företagen och organisationerna. Parlamentet anser att ett smidigt och konstruktivt partnerskap som grundar sig på dialog, samarbete och bästa praxis med alla berörda parter är en garanti för framgångsrika yrkesutbildningar och för deras mervärde. Parlamentet anser att ett utbyte av kunskaper och bästa praxis mellan utbildningscentrum och företag också behövs. Parlamentet uppmanar kommissionen att hålla sig uppdaterad om utbudet och efterfrågan på arbetsmarknaden i EU och om den geografiska och yrkesmässiga rörligheten, i syfte att matcha arbetsmarknadens behov. Parlamentet anser att detta skulle minska glappet mellan å ena sidan utbildningsutbudet och vad som verkligen erbjuds ungdomarna i näringslivet, och, å andra sidan, marknadens behov inom sektorer med ett högt mervärde (exempelvis inom den digitala och gröna ekonomin, energi-, försvars och vårdsektorn samt inom byggnadsvård).

19. Europaparlamentet understryker att följande aspekter är viktiga när man planerar åtgärder för rörlighet och bedömer resultatet av deras genomförande: de studerandes ekonomiska förmåga att delta i rörlighet, länders ömsesidiga erkännande av studier, kompetens och kvalifikationer samt utbildningsinnehåll, antingen genom poäng eller intyg, nivån på språkkunskaper och organisationen av kursplaner eller studier, det praktiska värdet av studenternas poäng och examen när de har återvänt till sina ursprungliga universitet, rättsliga aspekter, information om eller motivation att avsluta studierna, vägledning och rådgivning under hela utbytesperioden och de studerandes personliga situation. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att förbättra indikatorerna och bedömningskriterierna så att EU-programmens ändamålsenlighet kan övervakas mer regelbundet och nödvändiga förbättringar kan göras.

20. Europaparlamentet påpekar att det för närvarande endast är 1 procent av de unga i arbetsrelaterade utbildningssystem, inklusive lärlingar, som deltar i ett rörlighetsprogram under sin utbildning. Parlamentet framhåller behovet av att skapa förutsättningar för mer rörlighet för lärlingar inom EU så att lärlingar får samma möjligheter som studerande i högre utbildning. Parlamentet uppmanar därför EU att definiera en europeisk lärlingsstadga. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att se till att både lärlings- och praktikplatser fortsätter att vara en utbildningsmöjlighet som inte används för att skapa osäkra anställningar, som inte ersätter heltidstjänster för utbildad personal, och som garanterar värdiga arbetsförhållanden och rättigheter för de studerande, bl.a. ekonomiska och ersättningsrelaterade rättigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att dessutom analysera konsekvenserna av ovan nämnda stadga, övervaka genomförandet av relaterade åtgärder, att få alla berörda aktörer, inklusive europeiska alliansen för lärlingsutbildning, att följa dess rekommendationer för att förbättra villkoren inom, kvaliteten i och tillgängligheten till lärlingsutbildningar i EU, och att se denna fråga som en strategisk prioritering.

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram, och medlemsstaterna att ställa sig bakom, ett förslag till ett EU-omfattande lärlingsystem, som skulle garantera en uppsättning rättigheter för lärlingar och studerande inom yrkesutbildning. Parlamentet framhåller den positiva funktion som "seniorer" kan fylla inom utbildning och yrkesutbildning för ungdomar, med målet att maximera utbytet mellan generationer genom praktikplatser och mentorskap samt underlätta erfarenhetsbaserat lärande inom generationsöverskridande team. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anta konkreta åtgärder för att se till att lärlingsutbildningar och praktikplatser inom Erasmus+ inte missbrukas genom att de görs till ett verktyg för att sänka kostnaden för arbetskraft.

22. Europaparlamentet ser positivt på de pilotprojekt som inletts och på den nyligen antagna "europeiska ramen för lärlingars rörlighet", som utgångspunkt för förbättringar av Erasmus+-programmet med målet att skapa mer och bättre rörlighet med längre varaktighet inom yrkesutbildningen. Parlamentet kräver att en ram för initiativ med lång varaktighet skapas istället för uteslutande projektorienterade insatser, så att det upprättas ett permanent och hållbart system som är fullt operationellt, förutsägbart och uppmanar den fria rörligheten av kvalifikationer i hela Europa.

23. Europaparlamentet noterar att tidiga avhopp från skolan är ett av de tydligaste problemen i målgrupperna för rörlighet och att bättre yrkesutbildningsalternativ leder till färre avhopp från utbildningar. Parlamentet betonar därför hur viktiga utbildningssystemens resultat kan vara för att minska tidiga avhopp från skolan och för att ge de studerande bättre övergripande färdigheter som i slutändan kommer att hjälpa dem att matcha sin kompetens med arbetsmarknadens behov.

Tisdagen den 12 april 2016

24. Europaparlamentet betonar behovet av att hjälpa unga i yrkesutbildning att övervinna sina svårigheter genom vissa kompletterande och åtföljande åtgärder, såsom ett starkt gruppinslag i rörlighetsprogrammen, bättre handledning och vägledning från hemma- och värdinstitutionerna före och under utbytet, bättre tillgång till bra information om möjligheter till yrkesutbildning, särskilda verksamheter och verktyg för vägledning och rådgivning samt finansiering av språkligt stöd för samtliga deltagande utan språkliga restriktioner.

25. Europaparlamentet påpekar att man kan urskilja ett antal faktorer som påverkar förväntningarna hos ungdomar i yrkesutbildningssystem, särskilt socioekonomiska faktorer, familjetyp och brist på verktyg för vägledning och handledning när den obligatoriska sekundärutbildningen är avslutad eller under yrkesutbildningen.

26. Europaparlamentet betonar den viktiga roll som rörlighet i utbildningssyfte spelar för att hantera sociala och kulturella problem i syfte att maximera möjligheterna för unga att utveckla sin egen "handlingsplan" i samhället. Parlamentet påminner om att EU har fokuserat sina insatser, särskilt genom Europa 2020-strategin, på att öka sin ekonomiska konkurrenskraft, skapa sysselsättning och slutligen på att stärka sin förmåga att konkurrera globalt under århundradets tredje decennium. Parlamentet betonar i detta sammanhang hur viktigt det är med forskning, innovation, ett digitalt samhälle och hållbar energi för att skapa ett större mervärde.

27. Europaparlamentet betonar den roll som EU och medlemsstaterna spelar för att utveckla och uppmuntra ett högkvalitativt och välorganiserat yrkesutbildningssystem genom en heltäckande strategi som balanserar en teoretisk utbildning med fokus på det berörda yrket, med praktik och allmän, formell, informell och icke-formell utbildning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa en strategi med varvad utbildning i sina sekundära skolorsystem, eller att stärka befintliga system med praktikplatser och arbetspraktik för att studerande i yrkesutbildning lättare och på ett hållbart sätt ska kunna integreras på arbetsmarknaden, och för att öka deras delaktighet i rörlighetsprogram över gränserna. Parlamentet påminner om att rent allmän är förbättrad kvalitet i yrkesutbildningen i samarbete med arbetsmarknadens parter ett sätt att komma till rätta med social delaktighet, öka deltagandet i högre utbildning, få de studerande att lyckas och integreras på arbetsmarknaden vilket bör underlätta rörligheten under livslångt lärande.

28. Europaparlamentet vill att problem i samband med tjänsten för europeiskt volontärarbete, avseende försäkring av deltagare, godkännande, förvaltning av databaser liksom stöd till volontärer, ska åtgärdas på ett målinriktat sätt för att förhindra att antalet deltagare minskar.

29. Europaparlamentet beklagar att icke-formellt lärande har blivit mindre synligt och förlorat budgetandelar inom ramen för det pågående Erasmus+-programmet. Parlamentet framhåller vikten av icke-formellt lärande på europeisk nivå, särskilt genom ungdomsarbete och volontärarbete för seniorer. Parlamentet vill att icke-formellt och informellt lärande ska få en tydlig och synlig plats i Erasmus+-programmet. Dessutom anser parlamentet att det borde vara möjligt att lämna in ansökningar om vuxenutbildningsprojekt i stor skala som skulle styras av samma principer som sektoriella kvalifikationsallianser eller kunskapsallianser.

30. Europaparlamentet stöder utvecklingen av moderna tekniker och infrastrukturer för att stärka och modernisera nationella utbildningssystem så att tillgången till och kvaliteten på rörlighet förbättras. Parlamentet anser att för att hantera kompetensglappet bör större tonvikt läggas vid innovation och utveckling av nya akademiska och yrkesmässiga färdigheter, digitalt lärande och undervisningsplattformar, livstekniker, innovativa tekniker för främjande av kulturarvet samt informations- och kommunikationstekniker. Parlamentet är starkt övertygat om att EU och medlemsstaterna bör utarbeta en effektiv strategi för att anpassa nuvarande och framtida arbetstillfällen i den cirkulära ekonomin till yrkesutbildningssystemen.

31. Europaparlamentet konstaterar att det nu under övergången till en mer digital ekonomi pågår en omdefiniering av yrken och kvalifikationer. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna och kommissionen att samarbeta med den privata sektorn och ta fram kvalifikationsstrategier och yrkesutbildningsprogram för omskolning av arbetstagare.

Tisdagen den 12 april 2016

Tillträde: att förbättra rörlighetsalternativen för ungdomar i yrkesutbildning

32. Europaparlamentet efterlyser en så tydlig och precis ram som möjligt, i linje med det tidigare Leonardo da Vinci-programmet, som det ska refereras till i de riktade ansökningsomgångarna inom Erasmus +, för de rörlighetsalternativ som finns för ungdomar i yrkesutbildning, framför allt genom plattformsovergripande kampanjer som lanseras av myndigheterna under samordnat deltagande av alla berörda parter som har en aktiv funktion inom eller inflytande över yrkesutbildningen.

33. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla tillräckliga ekonomiska resurser för att stödja program för rörlighet, med beaktande av eventuella ekonomiska hinder. Parlamentet förespråkar en granskning av den ökade synligheten vad gäller hur företag kompletterar de tilldelade bidragen eller möjligheten att tillhandahålla andra typer av stöd. Parlamentet anser att komplementariteten mellan Europeiska socialfonden (ESF) och Erasmus+ bör garanteras och övervakas i syfte att nå positiva resultat.

34. Europaparlamentet efterlyser bättre synergieffekter mellan strategier och instrument på EU-nivå som inverkar på rörlighet och utbildning, och särskilt kompletterande åtgärder mellan ESF och Erasmus+ samt större samordning av alla åtgärder på samtliga nivåer (nationell, regional och lokal planering).

35. Europaparlamentet upprepar behovet av åtgärder för att säkerställa samordning, komplementaritet och konsekvens mellan strukturfonderna, däribland ESF och program såsom Erasmus+, på nationella, regional och lokal nivå.

36. Europaparlamentet understryker behovet av att kompensera för de hinder som beror på att studerande i yrkesutbildningar har lägre socioekonomisk status, genom att t.ex. öka de individuella bidragsbeloppen från kommissionen eller öka bidragen från medlemsstaterna och de regionala och lokala förvaltningarna, förmedlande institutioner eller icke-statliga organisationer, oavsett om bidragen finansieras genom deras egen budget eller genom partnerskapsprogram med företag, stiftelser och organisationer som samarbetar i systemet för kvalifikationer och yrkesutbildning i respektive region eller territorium.

Från rörlighet till anställbarhet: validering och erkännande av läranderesultat, färdigheter och kompetens

37. Europaparlamentet understryker att nya, annorlunda och kreativa idéer som införskaffats utomlands kan motivera och främja entreprenörskap och kreativitet. Parlamentet betonar att de möjligheter som rörlighet i utbildningssyfte erbjuder, såsom att bygga internationella nätverk, också kan ha positiva effekter på anställbarhet, gränsöverskridande samarbete och Europas konkurrenskraft.

38. Europaparlamentet anser att nuvarande och framtida åtgärder för att komma till rätta med kompetensglapp bör göra det enklare för arbetsgivare, företag och lokalsamhällen att delta, och bör vara mer knutna till prognoserna för arbetsmarknadens utveckling och framtida kompetensbehov.

39. Europaparlamentet framhåller att det finns ett positivt samband mellan rörlighet i utbildningssyfte och framtida rörlighet och inkomster, eftersom EU och internationella rörlighetsprogram ökar deltagarnas anställbarhet utomlands, vilket kommissionens gemensamma forskningscentrum konstaterade 2013. Parlamentet betonar att deltagarnas språkkunskaper (vilket sker i 79 % av fallen enligt Eurobarometern 2013) förbättras av lärlingsutbildning och praktiktjänstgöring utomlands)⁽¹⁾.

40. Europaparlamentet understryker vikten av rörlighet inom omskolningsprogram för arbetslösa personer i alla åldrar och för människor som hotas av omstruktureringsåtgärder.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_378_en.pdf

Tisdagen den 12 april 2016

41. Europaparlamentet framhåller att systemen för validering och erkännande skiljer sig åt mellan medlemsstaterna och inte utvecklas i samma takt i medlemsstaterna, trots de senaste tio årens ökade konvergens. Parlamentet betonar behovet av att förbättra kompatibiliteten mellan olika yrkesutbildningssystem och underlätta validering och erkännande av färdigheter och kompetenser som förvärvats i företag eller vid utbildningscentrum i olika medlemsstater, och att också göra Erasmus +-programmet mer attraktivt. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att förbättra genomförandet av den europeiska referensramen för kvalifikationer⁽¹⁾ och att undanröja hinder. Parlamentet efterlyser en definition av en europeisk standard som kan accepteras och genomföras på alla nivåer (nationella, regionala och lokala).

42. Europaparlamentet efterlyser ytterligare åtgärder för att främja erkännande och validering av läranderesultat, bl.a. dem som utvecklats via icke-formellt och informellt lärande, särskilt genom bättre användning av befintliga verktyg, såsom Europass och Ecvet.

43. Europaparlamentet påminner om att det tack vare den europeiska referensramen för kvalifikationer gjorts stora förbättringar när det gäller erkännande av examensbevis, utbildningspoäng, kompetensbevis, godkännande av kompetens och förvärvad sakkunskap inom yrkesutbildningen. Parlamentet efterlyser inrättandet av specifika mål, däribland genomförandet av ett fullständigt operationellt system för poängöverföring och erkännande, som grundar sig på Ecvet. Parlamentet uppmanar utvecklingen av gemensamma kvalifikationer inom yrkesutbildningen som kan garantera ett internationellt erkännande av kvalifikationer.

44. Europaparlamentet förespråkar att en grönbok utarbetas om yrkesutbildning och rörlighet samt erkännande av färdigheter och kompetenser i Europa, i nära samarbete med alla viktiga berörda parter. Parlamentet påminner om att det behövs ett fullständigt genomförande av de nuvarande rekommendationerna om yrkesutbildningen. Parlamentet framhåller att fall då kompetens inte erkänns inverkar negativt på Europa 2020-strategins sysselsättningsmål och hämmar den fria rörlighet som fastställs i fördragen.

45. Europaparlamentet är positivt inställt till ökad rörlighet inom sysselsättning, utbildning, lärlingsutbildning och praktiktjänstgöring inom ramen för nationella system för EU:s ungdomsgaranti i syfte att förbättra ungdomars kompetens och minska det geografiska kompetensglappet i EU.

46. Europaparlamentet framhåller vikten av ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga när det gäller att stödja lärlingsutbildning, praktiktjänstgöring, yrkesutbildning, arbetsförmedling och vidareutbildning som leder till en kvalifikation. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att sörja för att tillräckliga medel anslås till dessa program för hela programperioden 2014–2020.

47. Europaparlamentet efterlyser en översättning till unionens alla officiella språk av webbplatsen för EU:s kompetenskartan så att den blir till en informationskälla, tillgänglig för alla, om de kompetenser som behövs i Europa.

48. Europaparlamentet noterar de framsteg som gjorts i flera medlemsstater för att åstadkomma yrkesutbildningar av högre kvalitet, med stöd av den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet), och stödjer de medlemsstater som för närvarande håller på att utveckla en nationell strategi för kvalitetssäkring i linje med Eqavet. Parlamentet betonar att medlemsstaterna bör anstränga sig mer för att se till att läranderesultat i ökad utsträckning beaktas i kvalitetssäkringsmetoderna och att de värdesätter och stöder icke-formellt lärande och lärande på arbetsplatsen i antingen formella eller icke-formella miljöer, beroende på vad som är lämpligt i det nationella sammanhanget.

49. Europaparlamentet understryker att lärlingsprogram bör drivas under vägledning av en tillsynsmyndighet.

Vägen till mer effektiva och tillgängliga rörlighetsprogram för alla

50. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att, även i samarbete med Cedefop, se till att de förmedlande institutioner som medverkar i förberedelsen, förvaltningen och uppföljningen av rörlighet får en tydligt angiven och stärkt roll, såväl territoriellt som sektoriellt, och att samtidigt kräva största möjliga öppenhet av dem, och att på nationell, regional och lokal nivå hjälpa till att inrätta sådana institutioner.

⁽¹⁾ Se: Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande.

Tisdagen den 12 april 2016

51. Europaparlamentet understryker att dessa förmedlande institutioner måste få tillräckliga finansiella och personella resurser för att kunna organisera rörligheten, förvaltningsstrukturer som garanterar att nätverket av yrkesskolor deltar samt de befogenheter och den kapacitet som behövs för att upprätta operativa allianser och avtal med potentiella partner både i hemlandet och i de medlemsstater som deltar i rörlighetsprogrammen.
52. Europaparlamentet betonar att minderåriga behöver rättsligt skydd utomlands.
53. Europaparlamentet betonar att rörlighetsåtgärder och/eller -tjänster som anpassas till utbildares, handledares och entreprenörers behov bör uppmuntras och belysas inom Erasmus+.
54. Europaparlamentet framhåller att sammanhängande, kompletterande och väl samordnade samfinansieringssystem på europeisk, nationell, regional och lokal nivå behövs för att utbildningscentrum ska kunna täcka samtliga kostnader samt planera och genomföra permanenta åtgärder.
55. Europaparlamentet välkomnar att Erasmus+ har ökat antalet deltagare i yrkesutbildningsprogrammen väsentligt bland de unga som varken går på universitet eller högskola.
56. Europaparlamentet stöder alla nödvändiga åtföljande åtgärder, först och främst för att hjälpa och uppmuntra lärlingar som vill delta i rörlighetsprogram, och senare för att hjälpa dem att bli bättre på att framhålla de färdigheter som de förvärvat genom rörlighet och på att hävda sig själva, för att synliggöra och dra nytta av sin know-how och gedigna erfarenhet.
57. Europaparlamentet anser att studiemålen i en lärlingsutbildning bör utformas och diskuteras med lärlingen i linje med Ecvet:s principer innan lärlingen påbörjar sin utbildning, och att de uppnådda målen bör tas upp i tillägget till utbildningsbeviset efter att utbildningen avslutats.
58. Europaparlamentet framhåller vikten av kvalitativa lärarutbildningar och av övervakning, utvärdering och kvalitetssäkring på området samt behovet av att eftersträva rörlighetsprogram präglade av delaktighet och tolerans.
59. Europaparlamentet understryker behovet av bättre praktikplatser som kan ge de studerande avsedda yrkeskunskaper, men också vikten av att man på alla nivåer har god kontakt med entreprenörer för att få dem att i större utsträckning erkänna den erfarenhet som unga förvärvat när de utnyttjar rörlighetsprogrammen
60. Europaparlamentet stöder alla åtgärder som entreprenörer, icke-statliga organisationer eller det civila samhället vidtar i linje med målen för Erasmus+ i syfte att utveckla rörlighetsprogrammen för unga anställda eller lärlingar, antingen inom respektive bransch eller i samråd med de organ som företräder branschen, såsom industri- och handelskammare, vid sidan av europeiska nätverk såsom *Eurochambres* och relevanta fackförbund. Parlamentet efterlyser ett erkännande av den roll som *Skilled Craft Chambers* och deras utbildningscentrum spelar när det gäller att stödja rörlighet och mycket små företag. Parlamentet anser att samtliga åtgärder som vidtas för att förbättra yrkesutbildningssystem också bör fokusera på områden som främjar koldioxidfri energi och hållbar rörlighet.
61. Europaparlamentet rekommenderar att alla viktiga berörda parter utarbetar gemensamma strategier för att öka antingen återvändandet av praktikanter och lärlingar eller rörligheten eller deras rörlighet till andra delar av Europa, samtidigt som deras önskemål respekteras, i syfte att tillvarata de kunskaper och erfarenheter som de förvärvat utomlands för att minska obalanser och stärka sammanhållningen i deras egna "kompetensutarmade" ursprungsområden eller på andra håll i Europa.
62. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inrätta och effektivt genomföra ett europeiskt nätverk för workshoppar och företagskuvöser eftersom de är nödvändiga för att uppmuntra kunskapsallianser mellan skolor, universitet och företag och för att främja tillgång till utbildningar, erfarenheter, repetitionskurser för lärare och föreläsare, lärlingsutbildningar och nystartade företag.

Tisdagen den 12 april 2016

63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja och stärka *European Network of Science Centres (ECSITE)*, som sammanför forskningscentrum som platser där en forskningskultur erbjuds.
64. Europaparlamentet begär att det inrättas en mekanism med en enda kontaktpunkt för samkörning av data och kommunikationsverktyg i syfte att tillhandahålla en smidig och ändamålsenlig tjänst för dem som söker information om och hjälp med de olika rörlighetsprogram som finns på europeisk, nationell, regional och lokal nivå.
65. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla aktuell statistik och genomföra utvärderingar och/eller studier om Erasmus+ och andra program för rörlighet inom yrkesutbildningen där så är möjligt, i syfte att mäta deras effekt när det gäller matchning mellan arbetslivserfarenhet och arbetstillfällen sett till den andel som anställs, och att även utreda varför vissa medlemsstater genererar fler ansökningar om arbetslivs- och utbildningserfarenhet utomlands inom yrkesutbildningen, samt utarbeta en plan för hur man ska kunna öka deras medverkan. Parlamentet anser att den resulterande statistiken och utvärderingen bör tas med och beaktas i halvtidsöversynen av Erasmus+.
66. Europaparlamentet välkomnar de slutsatser som ministrarna med ansvar för yrkesinriktad utbildning enades om i Riga den 22 juni 2015, med förslag på en ny uppsättning resultatmål för yrkesutbildning på medellång sikt för 2015–2020, och vill se ett lämpligt och grundligt genomförande av dessa.
67. Europaparlamentet betonar betydelsen av att lyfta fram de vinster som rörlighet genererar i fråga om anställbarhet och förvärvade färdigheter för att visa den verkliga nyttan med rörlighet och för att minska föreställningen om att det är bortkastad tid på en utbildning som ändå endast kräver nationella kompetenser.
68. Europaparlamentet vill se att sådana plattformar som Drop'pin@EURES främjas och synliggörs på ett bättre sätt för unga och företag med målet att underlätta rörligheten för ungdomar vad gäller lärlingsutbildningar, praktikprogram, utbildningsprogram och språkkurser via e-lärande.
69. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja alla de olika möjligheter som det nya programmet Erasmus+ erbjuder, såsom att ge ungdomar möjlighet till inte bara studier utomlands utan även till lärlingsutbildning och praktiktjänstgöring utomlands.
70. Europaparlamentet uppmuntrar ett införande av miniminivåer för bidrag, anpassade till variationer i levnadsförhållanden, priser och kostnader mellan medlemsstaterna. Parlamentet stöder uppfattningen att medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att möjliggöra nödvändigt och lämpligt stöd vid behov, exempelvis för boende och transport, med särskild uppmärksamhet på de minderårigas behov, samt förbereda de studerande innan de åker utomlands, exempelvis genom yrkesvägledning, språkundervisning och kurser i interkulturell kommunikation.
71. Europaparlamentet efterlyser en översyn/revidering av den fleråriga budgetramen utifrån kriterier som bland annat ska omfatta en förhandsutvärdering av hur effektiva åtgärderna för att bekämpa arbetslösheten är, med minskade anslag till mindre effektiva delar. Parlamentet anser att en sådan strategi är särskilt viktig i kristider, som de som vi nu upplever och som kännetecknas av oacceptabla obalanser.

o

o o

72. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaterna.
-